

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 15P/196/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7723204541
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hirjaková
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2023:7723204541.1

Uznesenie

Okresný súd Michalovce, vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. F. XX a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., E. XXXX/XX, o návrhu starej matky I. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. F. XX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

o d ô v o d n e n i e :

1./ Stará matka sa podaným návrhom došlým súdu dňa 10.11.2023 domáhala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletú Lillien do jej osobnej starostlivosti.

2./ Poukázala na to, že Lillien je zverená do starostlivosti svojej matky, s ktorou bývajú spoločne v rodinnom dome v Lúčkach od jej narodenia. Matka maloletej sa momentálne dostala do veľkých problémov, keď riadila auto s dieťaťom pod vplyvom alkoholu. Otec sa o dieťa 7 rokov nezaujímal, vôbec ho nekontaktoval, až pred dvomi si uvedomil, že má aj dieťa. Niekoľkokrát ju navštívil a nádejal sa, že sa stanú rodinou. Keď mu matka maloletej Lillien oznámila, že si s ním nevie predstaviť budúcnosť, začal sa jej pomstiť a zneprijemňovať jej život. Naposledy 05.07.2023, keď mu dala dieťa na 1 deň, bezprávne ho zadržoval 10 dní, obmedzoval Lillien na osobnej slobode, nedovolil jej vidieť starú matku, ani matku a nedovolil jej ani telefonovať s ňou. Vidieť ju mohla len v sprievode polície. Dieťa prosilo, že chce ísť s ňou, čo on nedovolil. Starú matku fyzicky napadol 10.07.2023 pred bytovkou, kde býva a hodil ju o zem pred očami dieťaťa. Dieťa naliehalo, že chce vidieť matku, tak sa s ňou dohodol, že pôjdu na detské ihrisko, odkiaľ mu utieklo s matkou, keď ich dohonil, tak napadol matku maloletej (ktorá mala dobu liečenia viac ako 14 dní) a chytil Lillien a nechcel ju pustiť, ona kričala, aby ju pustil, ale on ju držal, ako "kliešť", našťastie tam boli okoloidúci a jeden chlap pomohol Lillien dostať sa zo zovretia a podarilo sa im ujsť, stará matka bola toho svedkom. Lillien má mať od toho času strach z otca, trasie sa a plače. Keď jej v septembri priniesol do školy tenisky, akurát bola stará matka pre ňu v šatni základnej školy a on stál na chodbe pri vchodových dverách, keď ho zbadala vôbec nechcela vyjsť zo šatne, celá sa roztriasla a začala plakať. Stará matka ju utišovala, že nech sa nebojí, že ju ochráni, chytila ju za ruku a išli, skrývala sa za starú matku a celý čas sa triasla a plakala, on sa jej prihovárал, ale nereagovala, postavil sa im do dverí a nechcel ich pustiť von, začal kričať ako nepričetný, že sa o ňu nestarajú, vyhrážať sa a fyzicky napadol starú matku, ako už niekoľkokrát predtým, stará matka zavolala políciu, až tak ich pustil von.

3./ Stará matka na neho podala aj oznámenie na políciu, čo bolo už aj 06.11.2023 prejednané na okresnom úrade.

4./ Dňa 09.11.2023 ráno odviezla stará matka maloletú do školy a na obed pre ňu prišla. Prišiel aj otec maloletej a domáhal sa od učiteľky, aby si mohol dieťa vybrať, zavolať si aj políciu. Argumentoval tým, že

podal návrh na neodkladné rozhodnutie na zverenie dieťaťa, že sa nemá kto o Lillien postarať, vysvetlili mu, že mu dieťa vydať nemôžu. O dieťa je postarané, ako vždy, má zabezpečené všetko čo potrebuje pre svoj vývin, len potrebuje kľud. Vnučka sa neocitla bez akejkoľvek starostlivosti, jej život, zdravie, priaznivý vývoj nie je vážne ohrozený alebo narušený. Nemá k otcovi vytvorený citový vzťah, bojí sa ho, plakala, že nechce aby ju zobral.

5./ Stará matka maloletej sa rozhodla podať návrh na neodkladné opatrenie a požiadať o zverenie Lillien do svojej výchovy. Momentálne prebieha vo veci úpravy styku konanie a pojednávanie je vytýčené na 22.11.2023. Stará matka je rozvedená, bezúhonná, pracujúca ako SZČO, Lillien je jej jediná vnučka, má s ňou vynikajúci vzťah, vie sa o ňu postarať a zabezpečiť jej všetko potrebné, nechce dopustiť aby bola zase vytrhnutá zo svojho domáceho prostredia a aby zažívala ďalšie traumy zo svojho otca, čo ju podľa názoru starej matky určite poznačí na celý život.

6./ Podľa § 325 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7./ Podľa § 367 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8./ V zmysle citovaných zákonných ustanovení je účelom neodkladného opatrenia predovšetkým odôvodňujúca potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníka. Je potrebné nariadiť ho vtedy, ak je nevyhnutné dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Osvedčenie nároku ako podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné posudzovať vždy so zreteľom na nárok uplatnený vo veci samej.

9./ Neodkladné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej) a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 329 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením neodkladného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

10./ V danom prípade nebola preukázaná potreba rýchlo a dočasne upraviť pomery účastníkov konania, pretože práva a oprávnené záujmy účastníkov konania nie sú ohrozené. Maloleté dieťa sa nachádza v starostlivosti matky a stará matka súdu nepredložila žiadny dôkaz, ktorým by preukázala, že by maloleté dieťa bolo ohrozené na živote a zdraví alebo že by dieťaťu hrozila nejaká ujma. Pre zákonné rozhodnutie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je potrebné vykonať dokazovanie, ktoré sa v konaní o vydanie neodkladného opatrenia spravidla nevykonáva. Preto súd návrh starej matky na vydanie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti zamietol.

11./ Súd ďalej konštatuje, že na tunajšom súde toho času prebieha konanie pod spisovou značkou 15P 169/2021 o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej Lillien, ktoré začalo na návrh otca dňa 27.12.2021 a taktiež matka v priebehu konania podala návrh na zvýšenie výživného a úpravu styku otca s maloletou dňa 22.02.2022. Uvedené konanie ešte nie je právoplatne ukončené. Vo veci je vytýčený termín pojednávania 22.11.2023.

12./ Pre vydanie neodkladného opatrenia teda v súčasnosti nie sú splnené zákonné podmienky. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a návrh starej matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti podľa § 127 ods. 1 CSP, to znamená, že musí byť z odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.